

INFORMACJA PRAWNA Z DNIA 18 CZERWCA 2021 ROKU
STRATEGIA DEMOGRAFICZNA 2040 - PROPOZYCJE ZMIAN W KODEKSIE PRACY

W dniu 17 czerwca 2021 roku Premier Mateusz Morawiecki, Minister Rodziny i Polityki Społecznej Marlena Mała, a także Pełnomocnik Rządu ds. Polityki Demograficznej Barbara Socha zaprezentowali najważniejsze założenia w ramach Strategii Demograficznej 2040. W ramach tej Strategii rząd planuje dokonanie kilku zmian w Kodeksie Pracy, które mają na celu zachęcić młodych pracowników do rodzicielstwa. Najważniejsze z nich to ograniczenie możliwości zawierania umów o pracę na czas określony z osobami w wieku do 40 lat do maksymalnie 2 umów, na łączny czas nie przekraczający 15 miesięcy, a także ochrona przed zwolnieniem dla ojców (obecnie z takiej ochrony korzysta tylko matka).

W ramach strategii możemy wyróżnić dwa rodzaje rozwiązań i propozycji, które mogą wpłynąć i wspomóc młodych pracowników do posiadania dzieci, co zgodnie z intencją autorów powinno poprawić sytuację demograficzną Polski.

I - ROZWIĄZANIA ZWIĘKSZAJĄCE ELASTYCZNOŚĆ PRACY

- Gwarancja elastycznej pracy dla kobiet w ciąży oraz rodziców dzieci do lat 4 (praca zdalna, praca hybrydowa lub elastyczny czas pracy). Wybór będzie uzależniony od charakteru wykonywanej pracy oraz dokonywany w oparciu o porozumienie pracodawcy z pracownikiem. Tego rodzaju postulat ma zachęcać kobiety do decydowania się na posiadanie dzieci i łączenia powrotu do pracy po okresie urlopu macierzyńskiego z pracą zawodową. Szczególnie w obecnych czasach elastyczne formy zatrudnienia są coraz częściej promowane, więc ten postulat powinien spotkać się z akceptacją zarówno pracodawców, jak i strony społecznej.
- Gwarancja pracy w zmniejszonym wymiarze godzin dla kobiet w ciąży oraz rodziców dzieci do lat 4, poszerzona o zapis, że pracodawca nie może dyskryminować pracownika ze względu na wymiar czasu pracy poprzez wykluczenie go z przywilejów pracowniczych. To kolejny postulat mający na celu stworzenie lepszej atmosfery dla pracowników posiadających małe dzieci, a także gwarancja braku utraty przywilejów i benefitów spowodowana rodzicielstwem.
- Gwarancja, że różne elastyczne formy mogą być stosowane równocześnie, w zależności od charakteru wykonywanej pracy (dokonane w formie porozumienia pracodawcy z pracownikiem). Tego rodzaju przepis pozwoli pracownikom w ramach porozumienia bezpośredniego z pracodawcą uregulować jego elastyczne formy zatrudnienia. Indywidualne podejście do pracownika w jeszcze większym stopniu będzie stwarzało atrakcyjne warunki do pracy, które mogą pomóc w podjęciu decyzji o posiadaniu dziecka.

II - ROZWIĄZANIA ZWIĘKSZAJĄCE STABILNOŚĆ PRACY

- Ograniczenie możliwości zawierania umów o pracę na czas określony z osobami w wieku do 40 lat do maksymalnie 2 umów, na łączny czas nie przekraczający 15 miesięcy. Tego rodzaju zmiana ma szybciej ustabilizować sytuację rodziców, co ma wpłynąć między innymi na możliwość szybszego i łatwiejszego otrzymywania kredytów (obecnie są to maksymalnie trzy umowy i 33 miesiące).
- Ochrona przed zwolnieniem dla obojga rodziców (obecnie z takiej ochrony korzysta tylko matka). Propozycja zmian w ramach Strategii Demograficznej 2040 obejmuje:
 - rozszerzenie przepisu i objęcie matek ochroną przez okres do roku po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego (niezależnie od wymiaru czasu pracy),
 - wprowadzenie ochrony dla ojców w ciągu 1. roku życia dziecka. W przypadku małżeństw ta ochrona obowiązywałaby od momentu poczęcia. Jest to propozycja nieznaną wcześniej naszemu porządkowi prawnemu. W tej propozycji faworyzowani byłiby ojcowie, którzy pozostają w związku małżeńskim - ich ochrona byłaby od momentu poczęcia;
 - wprowadzenie obowiązku poinformowania pracownika o uprawnieniach związanych z rodzicielstwem przy podpisaniu umowy o pracę. Jest to kolejny obowiązek informacyjny, który pracodawcy będą mieli do wykonania, tak żeby każda osoba zatrudniona wiedziała, z jakich uprawnień będzie mogła skorzystać.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na konferencji prasowej, propozycje zmian w Kodeksie Pracy w ramach Strategii Demograficznej 2040 mają zostać przekazane w najbliższym czasie do konsultacji. Nie została jednak wskazana data, od kiedy zmiany będą mogły obowiązywać. Na dzień sporządzenia niniejszej informacji prawnej nie ma jeszcze projektów ustaw. Jak tylko pojawią się takie dokumenty, będziemy Państwa na bieżąco informować.

W razie pytań lub wątpliwości pozostajemy do Państwa dyspozycji.

KONTAKT

dr Antoni Kolek, of counsel
antoni.kolek@wojewodka.pl
tel. 724 555 053

Oskar Sobolewski, prawnik
oskar.sobolewski@wojewodka.pl
tel. 724 555 740

